

Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Zilverstraat 69
Postbus 340
2700 AH Zoetermeer
t +31 (0)79 3 252 252
f +31 (0)79 3 252 290
e info@bouwendnederland.nl
i www.bouwendnederland.nl

Datum: 24 januari 2025

Ons kenmerk: 2501-241456/yrk

Uw kenmerk:

Behandeld

door: Yvonne de Rijck
Telefoon: 06 200 11 463

E-mail: y.derijck@bouwendnederland.nl

Betreft: reactie internetconsultatie Beleidsregel zorgvuldig opdrachtgeverschap Wibon

Geachte heer/mevrouw,

Namens Bouwend Nederland wil ik hierbij onze zienswijze geven op de concept beleidsregel 'zorgvuldig opdrachtgeverschap' zoals deze nu ter consultatie is aangeboden.

Bouwend Nederland onderkent het belang van de Wibon en de geschetste problematiek inzake het onvoldoende invulling geven aan de uitvoering van zorgvuldig opdrachtgeverschap.

Bouwend Nederland is in de basis zeer content met de concrete uitleg van zorgvuldig opdrachtgeverschap zoals deze nu verwoord is middels deze beleidsregel. Ook steunen wij de extra aandacht voor het voorkomen van potentieel gevaarlijke incidenten. Deze verduidelijking gaat de gehele keten helpen om nog beter aan de doelstelling van de Wibon te voldoen: het voorkomen van graafschade (in de meest brede zin). Ook binnen de achterban die bestaat uit opdrachtgevers, grondroerders en feitelijk gravers/uitvoerend personeel zal deze beleidsregel een positief effect gaan hebben.

Wij begrijpen dat zoveel mogelijk aangesloten is op de huidige Wibon en diens rollen en verantwoordelijkheden om via een beleidsregel op korte termijn resultaat te kunnen boeken. Toch zien we een aantal belangrijke punten welke ter verduidelijking behoeven. Deze punten worden hieronder toegelicht.

Aangaande artikel 2 vinden wij het nog niet duidelijk genoeg dat:

- 1) het juist de 'opdrachtgever-initiatiefnemer' is die de belangrijkste schakel is en blijft in de keten. Deze 'opdrachtgever-initiatiefnemer' is ook degene die een functionele risico-inventarisatie en bijbehorend maatregelenplan kan maken of breken;
- 2) (vanuit artikel 2 lid d) Zoals nu verwoord lijkt het alleen te gaan om de opdrachtgever die opdracht geeft aan de betreffende grondroerder, terwijl deze opdrachtgever vaak ook nog een opdrachtgever heeft. De keten van initiatief tot uitvoering kent meestal meerdere) opdrachtgevers;
- 3) (vanuit artikel 2 lid c) Juist de opdrachtgevers voorafgaande aan de grondroerders, moeten in overleg gaan met de 'opdrachtgever-initiatiefnemer'. De opdrachtgevers zijn vanuit de vergewisplicht verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat de uiteindelijke grondroerder én daarmee

de feitelijk graver/uitvoerend personeel voldoende tijd en middelen heeft om op basis van de risico-inventarisatie en maatregelenplan de voorgenomen graafwerkzaamheden op zorgvuldige wijze kan verrichten. Een toezichthoudende/controlerende rol van de opdrachtgever zou hierbij passen en sluit aan op de vergewisplicht zoals vastgelegd in artikel 2.26 van het Arbobesluit.

Artikel 2 lid c en artikel 6 lid a doet vermoeden dat de grondroerder ook altijd graaft. En dat is pertinent niet waar. Een grondroerder kan graven maar kan ook alleen de leiding/verantwoordelijkheid hebben. Het is in onze ogen erg belangrijk dit misverstand tegen te gaan. Het moet te allen tijde duidelijk zijn wie grondroerder in de zin van de Wibon is. We moeten ervoor zorgen dat te alle tijde duidelijk is wat van elkaar verwacht wordt als opdrachtgever en grondroerder (en feitelijk graver/uitvoerend personeel waarvoor de Wibon geen rechtsbepalingen heeft).

In artikel 4 lid b is de volgende tekst opgenomen *‘als die daadwerkelijke ligging van grote invloed kan zijn op de realisatie van de voorgenomen graafwerkzaamheden’*. Opnemen van het woord “grote” kan tot discussie leiden in de praktijk. Je kunt ook pas vaststellen of de daadwerkelijke ligging van de kabels en leidingen op de graaflocatie van invloed is als de daadwerkelijke ligging is vastgesteld. Om invulling te kunnen geven aan ‘grote’ moet de daadwerkelijke ligging al worden bepaald. Ons voorstel is hierom om het woord ‘grote’ niet op te nemen in de Beleidsregel, daar die geen waarde heeft en in de praktijk tot discussie kan leiden.

Ook in Artikel 4 lid d staat *‘uiterlijke kenmerken van de bovengrond’* feitelijk wordt hier bedoeld bovengrondse kenmerken die kunnen duiden op aanwezigheid van ondergrondse objecten. Daarnaast is *‘de graaflocatie’* genoemd, dit is te eng gesteld. Het gaat hier niet alleen over de graaflocatie maar ook op of nabij de graaflocatie (graafpolygoon).

In artikel 6 lid b wordt de term ‘beheerder’ genoemd. Binnen het graafproces zijn er twee soorten beheerders; de netbeheerders en de beheerders openbare ruimte. Natuurlijk wordt aangesloten bij de definities van de Wibon en is duidelijk dat het hier om de netbeheerders gaat. Echter, het kan wel verwarring geven. Mogelijk kan in de toelichting vermeld worden dat voor definities verwezen wordt naar artikel 1 van de Wibon om onduidelijkheid te voorkomen.

Een paar punten van algemene aard:

- 1) Feitelijk zou deze beleidsregel zorgvuldig opdrachtgeverschap ook moeten gaan toezien op het schade afhandelingsproces. Het afhandelen van onvermijdbare schades zou via de opdrachtgever van de betreffende grondroerder moeten plaatsvinden én niet automatisch via de schadeveroorzakende partij (feitelijk graver/uitvoerend personeel) op basis van een onrechtmatige daad zoals nu. Het zou wenselijk zijn als dit ook opgenomen wordt in de nieuwe beleidsregel;
- 2) Daarnaast zouden graafschades onderdeel moeten zijn van de evaluatie vanuit de ‘opdrachtgever-initiatiefnemer’ met opdrachtgevers, ontwerper, netbeheerders, grondroerder en feitelijk graver. Dus van initiatief tot oplevering. Hierdoor wordt kennis in de keten ontsloten waardoor (idealiter) herhaling wordt voorkomen. Om de leercirkel te sluiten is het aan te bevelen dit op te nemen in de nieuwe beleidsregel;
- 3) Het succes van deze beleidsregel is niet alleen dat er minder vermijdbare schades optreden, ook de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van liggingsgegevens neemt toe waardoor er minder afwijkende situatie meldingen in de uitvoering optreden. De meldingen afwijkende situaties verplaatsen namelijk naar de onderzoeks- en ontwerpfase.

Met de beleidsregel en de toelichting, het beleidskompas en de hierboven genoemde aandachtspunten hebben we veel vertrouwen in verbetering van de ketensamenwerking en zien wij tevens de toekomstige aanpassing van de Wibon en de CROW500 met vertrouwen tegemoet.

Uiteraard zijn wij altijd bereid onze zienswijze mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Bouwend Nederland

Yvonne de Rijck
Beleidsadviseur